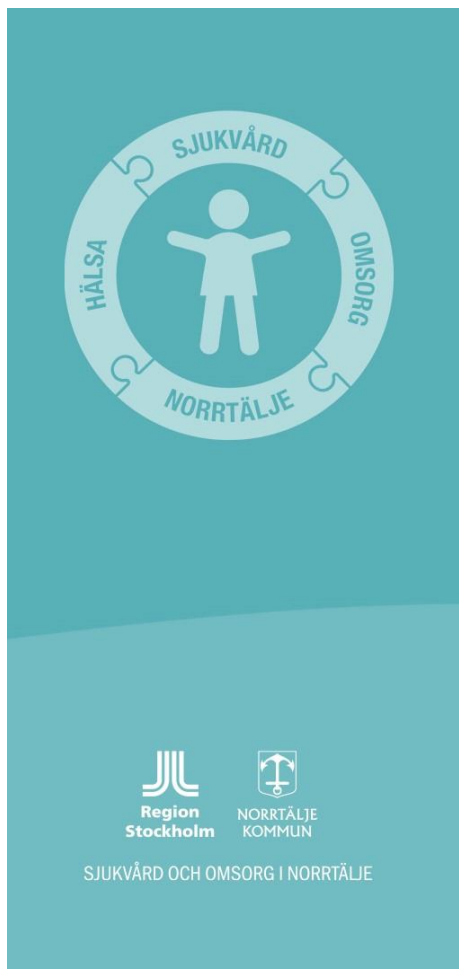

MAS & MAR NYHETSREV

Juni 2026

Hejsan,

Skolavslutningar, midsommarblomster och långa, ljusa kvällar – juni är verkligen en härlig månad. Samtidigt är det en intensiv period då mycket ska falla på plats inför sommaren i verksamheten. De sista pusselbitarna läggs för att säkerställa en trygg bemanning, något som vi vet blir alltmer utmanande för varje år.

Vi hoppas att allt snart är på plats så att ni under juni, juli och augusti kan få möjlighet att njuta av sommaren på olika sätt.

Vi har tagit del av pensionärsorganisationernas beskrivning av vad som skapar trygghet i vård och omsorg. Deras formuleringar fångar på ett mycket bra sätt det vi strävar efter i vårt arbete. Därför vill vi dela deras sammanställning nedan, för att synliggöra vad äldre själva lyfter fram som viktigt för att känna trygghet i vården och omsorgen. Vi hoppas också att ni kan använda den som ett stöd i ert dagliga arbete.

Trygghet i vardagen känner vi:

- när vi får stöd och hjälp för egna hälsofrämjande insatser, hälsoplan rehabiliteringsplan, munhälsa inte att förglömma. Det är aldrig för sent med hälsoinsatser!
- när vi får stöd och hjälp till egenvård, självmonitorering
- när vi får stöd och hjälp att använda digitala tjänster
- när behov av insatser från vården finns, vet vi att de olika vårdgivarna samordnar aktuella insatser och samverkar

- när vi vet vad nästa steg är och vem som gör vad
- när vi vet att vi hela tiden får rätt läkemedel
- när vi vet vart eller till vem man skall vända sig vid behov, fast vårdkontakt
- när vi har enkla sätt att ta kontakt, tillgänglighet
- när vi har överblick och känner oss delaktiga
- när vi har en SIP (Samordnad Individuell plan) eller ett Patientkontrakt, och varit delaktiga i att ta fram och besluta
- när vi vet att det finns medicinsk kompetens att tillgå dygnet runt oavsett om vi bor i eget eller särskilt boende
- när vi närmar oss livets slut och vet att det finns professionell palliativ vård att få.

NYA UPPDATERAD RIKTLINJER FRÅN MAS & MAR

Vid direktionens sammanträde den 28 maj antogs de reviderade riktlinjerna 1–7 från MAS och MAR.

I samband med detta har även ett förtydligande av riktlinje 7 tagits fram. Vår förhoppning är att detta ska göra det tydligare och enklare för er att utforma lokala rutiner utifrån riktlinjernas krav och tillhörande förtydliganden.

Revideringen har genomförts i samverkan med övriga nordostkommuner, men har också anpassats lokalt utifrån respektive kommuns organisation. Förändringarna i korthet i riktlinje 1-7 består av:

Riktlinje 1 – Hälso- och sjukvård som läkare förordnat om

Tydligare riktlinjer på innehåll i vårdplan (diagnoser, mål, ordinationer).

Förtydligad samverkan med läkarorganisation, även för ej listade patienter.

Lagstöd: HSL (2017:30), Hälso- och sjukvårdsförordningen 2017:80

Riktlinje 2 – Journalhantering

Nya regler enligt Nationell Informationsstruktur.

Nya regler kring sammanhållen journalföring och hantering vid driftstopp.

Lagstöd: Patientdatalagen 2008:355, HSLF-FS 2016:40, ny lag 2022:913 om sammanhållen dokumentation.

Riktlinje 3 – Delegering

Nytt: Föreskriften SOSFS 1997:14 upphävd; nya krav enligt HSLF-FS 2017:37.

Förtydliganden kring riskanalys, kompetens och årlig uppföljning.

Nytt: reglering av oreglerade hälso- och sjukvårdsuppgifter.

Lagstöd: HSLF-FS 2017:37, Patientsäkerhetslagen 2010:659.

Riktlinje 4 – Läkemedelshantering

Förtydligande kring ifylld och skyndsamt hanterad åtgärdsplan efter extern läkemedelsgranskning.

Förtydligad åtkomst och nyckelhantering till läkemedelsförråd.

Lagstöd: HSLF-FS 2017:37, Patientsäkerhetsförordningen 2010:1369.

Riktlinje 5 – Rapportering (PSL)

Förtydligat ansvar för Lex Maria-anmälan och MAS/MARs roll.

Förtydligande kring spårbar avvikelshantering.

Lagstöd: Patientsäkerhetslagen 2010:659, HSLF-FS 2017:41 och 2017:40.

Riktlinje 6 – Kontakt med läkare eller annan hälso- och sjukvård

Ökat fokus på tillgänglighet dygnet runt för läkare och sjuksköterska.

Förtydligad tillgänglighet för Fysioterapeut/Arbetsterapeut på vardagar.

Lagstöd: HSL 2017:30, Hälso- och sjukvårdsförordningen 2017:80, PSL 2010:65

Riktlinje 7 – God och säker vård

Fler områden har tillkommit och uppdaterats: bl.a. förstärkt fokus på personcentrerad vård, psykiska vårdbehov och samverkan med regionen.

Antalet punkter i Förtydligandet kring Riktlinje 7 har minskat från cirka 30 till 24 huvudområden.

Minskningen beror på sammanslagning av flera närliggande områden för god och säker vård.

Lagstöd: HSL 2017:30, PSL 2010:659, SOSFS 2011:9

Hemsidan är nu uppdaterad med dessa och vi länkar till dem här:

[MAS MAR riktlinjer 1-7 KSON](#)

[Förtydligande av Riktlinje 7 MAS och MAR riktlinjer för kommunal Hälso- och sjukvård \(kommunal primärvård\)](#)

KVALITETSBERÄTTELSE FÖR 2025

Den 28 maj gick vi tillsammans med SAS upp med förvaltningens kvalitetsberättelse. Den beskriver förvaltningens arbete och behov framåt men den sammanfattar även våra HSL-uppföljningar från 2025. Är du intresserad av att ta del av den så kan du läsa om den här: [Kvalitetsberättelse 2026 - kommunala verksamheter](#)

HJÄLPMEDEL

Vi vill påminna er om vikten av att ha rutiner för att regelbundet ta del av och hantera säkerhetsmeddelanden från både Sodexo och Läkemedelsverket. Säkerhetsmeddelanden kan komma från flera olika källor, vilket gör det svårt att samordna all information centralt.

MAR kommer i sin roll att vidareförmedla relevanta säkerhetsmeddelanden när dessa uppmärksammas. Ansvaret för att bevaka, bedöma och hantera säkerhetsmeddelanden ligger dock alltid hos respektive vårdgivare.

För verksamheter som använder ALISA för digital hantering av medicintekniska produkter (MTP) finns möjlighet att få säkerhetsmeddelanden direkt i systemet. ALISA hämtar automatiskt säkerhetsmeddelanden från Läkemedelsverket var fjärde timme.

Vi rekommenderar även att ni själva prenumererar på säkerhetsmeddelanden från Läkemedelsverket samt regelbundet bevakar information från Sodexo.

Senaste säkerhetsuppdateringar:

Swereco Eva-stöd

- Produkten ska kompletteras med ryggplattestag och klämskydd för madrass.
- Se bifogad information från Sodexo.

Gripo stödstång

- Produkten är säker vid korrekt användning, men felaktig montering kan medföra allvarlig klämrisk.
- Det är därför mycket viktigt att installation sker enligt gällande bruksanvisning.

Information från Läkemedelsverket

- Säkerhetsmeddelande avseende vridbart ståhjälpmedel från Burmeier GmbH & Co. KG.

Vi vill också informera om att era synpunkter gällande samarbetet med Sodexo, exempelvis avseende arbetsordrar, leveranser, teknisk support och systemstöd, har sammanställts och framförts till Sodexos ledning. Vi hoppas att detta leder till förbättringar och vi fortsätter att följa upp det.

Era synpunkter är mycket värdefulla. Fortsätt därför att rapportera avvikelser till Sodexo och informera gärna MAR om ni upplever att något inte fungerar som det ska. Detta ger oss möjlighet att följa utvecklingen och vid behov föra dialogen vidare med leverantören.

[Prenumeration på publicerade säkerhetsmeddelanden \(FSN\) | Läkemedelsverket](#)

[Säkerhetsmeddelanden – Sodexo](#)

[Vridbart ståhjälpmedel - Burmeier GmbH & Co. KG | Läkemedelsverket](#)

KOMPETENSUTVECKLING

- ☀ För er som är intresserade av demensfrågor finns dokumentation från Svenska demensdagarna att ta del av: [Åhörarkopior 2026 – Svenska Demensdagarna 2026](#)
- ☀ För er som är engagerade i LSS-frågor och vill fördjupa era kunskaper inom området finns nu ett nytt kursprogram för höstens utbildningar. Ta gärna del av programbladet och anmäl er så snart som möjligt för att säkra er plats. Programbladet finns bifogat detta utskick.

- ☀ I detta utskick bifogas åhörarkopior från kursen *Rörelseförmåga vid demenssjukdom* samt dikten *Majas händer*. Påminner om att kursen ges vid ytterligare ett tillfälle den 25 september. Passa gärna på att anmäla er till MAR, så snart som möjligt. Mer information och anmälningsuppgifter kommer också i augusti.
- ☀ Hur kan vi skapa en mer jämlik och effektiv rehabilitering och habilitering i Sverige? Socialstyrelsen har lämnat ett förslag till en nationell strategi och handlingsplan för rehabilitering och habilitering till regeringen. Förslaget innehåller sju prioriterade områden som syftar till att stärka och utveckla insatserna i hela landet. För er som är intresserade finns möjlighet att ta del av förslaget här: <https://www.socialstyrelsen.se/publikationer/forslag-nationell-strategi-och-handlingsplan-for-rehabilitering-och-habilitering-2026-5-10283/>

NY RAPPORT FÖR SAMORDNAD VÅRD FÖR ÄLDRE PERSONER FRÅN WHO

Världshälsoorganisationen (WHO) har publicerat en ny kunskapsrapport om hälso- och sjukvård för äldre personer, som nu även finns i svensk översättning. Rapporten sammanfattar internationella rön om hur vårdssystem kan möta en åldrande befolkning med ökande multisjuklighet och funktionsnedsättning.

WHO betonar behovet av integrerad och personcentrerad vård, där medicinska, funktionella och psykosociala behov bedöms samlat. Diagnos och organspecifika vårdmodeller lyfts fram som otillräckliga för många äldre patienter.

För svensk primärvård och geriatrik är budskapet särskilt relevant, eftersom många äldre har komplexa vårdbehov som kräver samordning mellan vårdnivåer. Rapporten framhåller även etiska aspekter, jämlik tillgång till vård och äldre personers delaktighet i kliniska beslut. Den svenska översättningen kan underlätta implementering i klinisk praxis och utbildning. Se bifogad länk för att ladda ner rapporten. Rapporten vänder sig till alla som möter äldre personer i sin yrkesprofession [ICOPE:s rapport om vägledning för primärvård nu tillgänglig på svenska | Karolinska Institutet Nyheter](#)

PATIENTSÄKERHETSBERÄTTELSE FÖR 2025

Vi kan tyvärr inte längre publicera era Patientsäkerhetsberättelser på vår hemsida.

Det beror på lagen om tillgänglighet till digital offentlig service (DOS-lagen) och att KSON ansvarar för att material som publiceras på vår webbplats uppfyller tillgänglighetskraven enligt WCAG 2.1 nivå AA. Kraven omfattar även PDF-dokument och syftet är att alla ska kunna ta del av offentlig information på samma villkor.

Detta innebär att är ni intresserade av att få ta del av vissa eller alla patientsäkerhetsberättelser från andra vårdgivare inom den kommunala hälso- och sjukvården, så mailar ni bara MAS eller MAR, så delger vi dem till er via mail istället.

REVIDERADE ANVISNINGAR INOM LSS FÖR ANMÄLNINGSPLIKTIGA RESISTENTA BAKTERIER

Den regionala anvisningen (i tidigare version benämnd riktlinje) för anmälningspliktiga resistenta bakterier (ARB) inom vissa LSS-verksamheter har reviderats av en arbetsgrupp bestående av representanter för Smittskydd Stockholm, Vårdhygien Stockholm och Regional kommunal hygienkommitté (RKHK).

Syftet med anvisningen är att förtydliga vad som gäller avseende bärarskap av anmälningspliktiga resistenta bakterier hos brukare inom vissa LSS-verksamheter. **De LSS-verksamheter som berörs av anvisningen är gruppbostäder och serviceboenden enligt LSS, samt daglig verksamhet enligt LSS.** Se anvisningarna i länk: [Regional anvisning för ARB inom LSS-verksamheter | Vårdgivarguiden](#)

HANDLEDNING I VFU _ KURS KI

StorSthlm finansierar inte längre sin "egna handledarutbildning" som pågått under flera år. Nu finns i stället detta alternativ för anställda inom kommunala verksamheter. Se bifogad länk:

[Stepping stone: Pedagogiska grunder för handledning i VFU \(asynkron+ kursträff\) startvecka 43 | Medarbetare](#)

DELTA I "HALT" HÖSTEN 2026

Genom att delta i HALT får verksamheter inom äldre och funktionshinderomsorgen tillgång till en metod som ger stöd för att på ett strukturerat sätt samla in information om vårdrelaterade infektioner, riskfaktorer, vård tyngd samt antibiotikaanvändning – data som är en viktig del i det systematiska kvalitetsarbetet. Alla särskilda boenden inom äldre-och funktionshinderomsorgen är välkomna att delta. Mätningen genomförs i det nationella kvalitetsregistret Senior alert, en valfri dag under vecka 46-47 (9-22 november). Ingen föransökan behövs. HALT-modulen öppnas automatiskt måndagen den 9 november och blir tillgänglig för registrerande enheter i Senior alert. För mer information, se bifogad information och besök följande länkar: [Svenska HALT – information och material för deltagare – Folkhälsomyndigheten](#) & [Senior alert](#)

ÅRLIG JOURNALINLÄMNING 5-15-25 TILL ROS

Den årliga journalinlämningen (av HSL-journal) för 5-15-25 är planerad till följande datum och tider.

Onsdag 26 augusti 9 – 12 till ROS

Torsdag 27 augusti 13 – 15 till ROS

Onsdag 2 september 13 – 15 till ROS

Se MAS & MAR hemsida under rubriken Dokumentation där finns de dokument du behöver. Läs även arkivarie Eva Granqvist bifogade information och ta kontakt med Eva vid eventuella frågor.

KSA OCH GSA

I Storsthlm's huvudöverenskommelse (HÖK) för samverkan kring hälsa, vård och omsorg i Stockholms län framgår att det ska finnas samordnande funktioner för den lokala samverkan. I Norrtälje delas detta uppdrag mellan två roller: Kommunens samordnande funktion (KSA) och den geografiskt samordningsansvariga vårdcentralen (GSA).

KSA – Kommunens samordnande funktion är Sanna Hall

Kommunens samordnande funktion (KSA) är en kontaktlänk mellan kommunens verksamheter och här inkluderas alla utförare och andra aktörer inom vård och omsorg. Funktionen ansvarar för att föra dialog, delta i samverkansmöten och säkerställa att kommunens perspektiv integreras i samverkan.

KSA ska bl.a:

- Vara kontaktperson för andra samverkansaktörer
- Delta i lokala samverkansmöten med vårdcentral och andra aktörer
- Samordna frågor till och från kommunens verksamheter
- Vid behov vara behjälplig med att sprida information till kommunens verksamheter om överenskommelser, rutiner och initiativ inom både länsövergripande och lokal samverkan, inklusive utförarverksamheter i privat regi.
- Stödja kommunens verksamheter i utvecklingen och implementeringen av överenskommelser, rutiner och arbetssätt som främjar samverkan och samordning.

För att ta del av hela KSA uppdraget, läs vidare i följande dokument: [uppdragsbeskrivning-ksa.pdf](#)

GSA – Geografiskt samordningsansvarig vårdcentral är Doktor.se

Den samordnande vårdcentralen (GSA) utses av vårdcentralerna i kommunen och har ansvar för att samordna den strukturella samverkan mellan vård- och omsorgsgivare. I Norrtälje har vårdcentralen Doktor.se utsetts till GSA. Deras uppdrag som GSA gäller två år, 2025-2026, därefter utses ny vårdcentral som får uppdraget nästkommande två år.

GSA:s uppdrag:

- Organisera och sammankalla nätverksmöten
- Säkerställa deltagande från vården i samverkansprocesser
- Hålla Närområdesplanen aktuell och fördela ansvarsområden
- Ansvara för samordning av krisstöd vid allvarliga händelser

- Vara en länk mellan olika aktörer för att förbättra samverkan kring gemensamma patientgrupper

Vill du läsa vidare om GSA uppdragsbeskrivning så finner du mer information i bifogad länk: [Vägledningsdokument geografiskt samordning vc.pdf | Vårdgivarguiden](#)

Nästa samverkansmöte som GSA sammankallar till **mellan vårdcentraler och hälso- och sjukvård i hemmet** är den **31 augusti**. Om ni inte är representerade och vill delta, kontakta Sanna Hall, så vidarebefordras kontaktuppgifter till GSA. **Har du frågor, tankar idéer om samverkan som behöver lyftas utifrån KSA och GSA viktiga roll, tveka inte att kontakta Norrtäljes KSA, Sanna Hall: sanna.hall@norrtalje.se**

NYHETER OCH AKTUELLT FRÅN VÅRDHYGIEN GÄLLANDE MRSA OCH LEGIONELLA

Se bifogade länkar för att ta del av de förändringar som skett i anvisningar för MRSA och reviderat handlingsprogram för legionella. Den reviderade versionen gäller från 2026-06-08, flera viktiga förändringar har genomförts.

[Reviderad anvisning för MRSA hos personal | Vårdgivarguiden](#)

[Reviderat handlingsprogram för legionella | Vårdgivarguiden](#)

Riktlinjen för förebyggande åtgärder och handläggning vid misstänkt vårdrelaterad legionellainfektion är reviderad.

HÄLSNINGAR FRÅN FaR-KOORDINATOR

Ett förtydligande gällande den nya FaR-blanketten - den ersätter samtliga tidigare versioner. Syftet är att förenkla arbetet och skapa ett mer enhetligt stöd i förskrivningsprocessen.

Arbetet med certifiering av aktivitetsarrangörer fortsätter och vi är glada att välkomna ytterligare aktörer.

Studio by live life Roslagen är en träningsstudio med ett lite mer annorlunda upplägg än ett traditionellt gym. Bland annat har de WeightTrainer, ett koncept som tidigare drevs av NTC. Vi kan också glädjande meddela att Friskis & Svettis har certifierat sig. Detta för att höja kvalitén ytterligare mot deras tidigare föredömliga mottagande av personer som hållit ett FaR. Ni hittar samtliga arrangörer som tar emot FaR på KSON's hemsida. [Fysisk aktivitet på recept \(FaR\) – Sjukvård och omsorg i Norrtälje \(KSON\)](#)

Seniordagen blev återigen en mycket uppskattad och välbesökt satsning, och vi ser samtidigt en fortsatt positiv utveckling med ökande siffror inom FaR-arbetet. Tack vare kampanjer i media och på monitorer ser vi också en ökad efterfrågan på FaR bland invånarna, vilket ytterligare bekräftar att intresset för fysisk aktivitet som en del av behandlingen fortsätter att växa. På gång: En arbetsgrupp är under uppbyggnad med uppdrag att ta fram ett strukturerat arbetssätt för hur FaR kan bidra till ökad fysisk aktivitet för personer inom LSS. Målet är att utveckla hållbara och individanpassade lösningar som stärker målgruppens möjligheter till bättre hälsa och ökad delaktighet. Som FaR-koordinator ser jag framemot en spännande höst i samverkans tecken. Tills sist vill jag rikta ett stort tack för det engagemang och den ambition som ni visar i arbetet med FaR. Det arbete som görs lokalt är avgörande för att nå ut och skapa verklig förändring.

INFORMATION TILL CHEFER OCH SJUKSKÖTERS KOR INOM KUNDVALET

När det gäller förskrivning av AD-madrasser för patienter i ordinärt boende pågår en dialog med HSF om att samtliga sjuksköterskor inom kundvalet ska få behörighet att förskriva AD-madrasser.

En lösning är på väg, men det kommer att ta viss tid innan den kan implementeras i regionens system.

Under tiden finns en tillfällig lösning. Om någon behöver behörighet innan den permanenta lösningen är på plats kan de kontakta HSF:s funktionsbrevlåda: hjalpmedel.synhorselrehab.hsf@regionstockholm.se

MAS SLUTAR – ERSÄTTARE OCH KONTAKTUPPGIFTER

Jag vill informera om att jag 14 juli avslutar mitt uppdrag som MAS inom KSON, för att i stället tillträda en tjänst som MAS i Österåker. Jag vill rikta ett stort tack för ett mycket gott samarbete och för alla lärorika år. Det har varit en värdefull tid med många utvecklande erfarenheter, givande dialoger och viktiga utbildnings- och förbättringsinsatser.

Jag tar med mig mycket av det vi åstadkommit tillsammans. Jag kommer att sakna samarbetet med er.

Mina ersättare under sommaren är:

V 26 (ej fredag) mån-onsdag – Johanna Forssbeck johanna.forsbeck@norrtaelje.se Telefon: 0176-28 37 08
torsdag Lana Berglund lane.berglund@norrtaelje.se Telefon: 0176-28 41 20

V 29 ej (måndag-tisdag) onsdag-fredag Pia Varrailhon pia.varrailhon@norrtaelje.se Telefon: 0176-715 19

V 30-32 Sanna Hall sanna.hall@norrtaelje.se Telefon: 0176-711 13

V 33 Lana Berglund lane.berglund@norrtaelje.se Telefon: 0176-28 41 20

Vid frågor efter denna tidsperiod, vänligen vänd dig till avdelningschef: camilla.gustavsson@norrtaelje.se

Vi önskar er alla en härlig midsommar och en riktigt fin sommar!

Anna & Lana

MAS och MAR, Sjukvård och Omsorg i Norrtälje

Sjukvård och omsorg i Norrtälje (KSON)

Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) Anna Wahlgren 0176-712 20 anna.wahlgren@norrtaelje.se

Medicinskt ansvarig rehabilitering (MAR) Lana Berglund 0176-28 41 20 lane.berglund@norrtaelje.se